

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XIII/76/25 Rady Miasta Helu z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia petycji dotyczącej wyrażenia sprzeciwu wobec projektów ustaw godzących w niezależność sądów powszechnych.

UZASADNIENIE

W dniu 4 czerwca 2025 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr XIII/76/25 Rady Miasta Helu z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia petycji dotyczącej wyrażenia sprzeciwu wobec projektów ustaw godzących w niezależność sądów powszechnych, zwana dalej „uchwałą”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, poz. 1572, poz. 1907 i poz. 1940) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 17 czerwca 2025 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Miasta Helu o wszczęciu postępowania nadzorczego oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa.

W § 1 uchwały Rada Miasta Helu postanowiła *„pozostawić bez rozpatrzenia petycję z dnia 5 marca 2025 r. złożoną przez Ogólnopolskie Zrzeszenie Sędziów AEQUITAS z siedzibą w Łodzi dotyczącą wyrażenia sprzeciwu wobec projektów ustaw godzących w niezależność sądów powszechnych, jako pozostającą poza sferą uprawnień organu stanowiącego gminy”*. W treści uzasadnienia wskazano, że *„(...) do wyłączonej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach określonych ustawą, dotyczących zadań o charakterze lokalnym. Natomiast kwestie dotyczące organizacji i funkcjonowania sądów powszechnych oraz*

Wydział Prawny i Nadzoru

niezależności władzy sądowniczej należą do kompetencji organów władzy ustawodawczej i wykonawczej na szczeblu krajowym". Rada Miasta uznała się tym samym za niewłaściwą do rozpatrzenia przedmiotowej petycji.

Dokonując oceny kwestionowanej uchwały przywołać trzeba art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Określona w tym przepisie zasada legalizmu oznacza, że organy władzy publicznej mogą działać tylko wówczas, gdy istnieje norma kompetencyjna uprawniająca je do takiego działania.

W tym miejscu zauważyć należy, że zasady składania i rozpatrywania petycji zawarte zostały w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (dalej jako „ustawa”). Zgodnie z jej przepisami petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ (art. 9 ust. 2 ustawy). Petycja powinna być rozpatrzona bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jej złożenia (art.10 ust. 1 ustawy). Zgodnie zaś z brzmieniem art. 6 ust. 1 ustawy adresat petycji, który jest niewłaściwy do jej rozpatrzenia, przesyła ją niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, zawiadamiając o tym równocześnie podmiot wnoszący petycję.

W treści art. 7 ust. 1 ustawy wskazano, w jakich sytuacjach petycję pozostawia się bez rozpatrzenia. Ustawodawca jasno określił, że dzieje się tak, jeżeli petycja nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 1 lub 2 ustawy, tj. gdy petycja nie zawiera oznaczenia podmiotu wnoszącego petycję lub wskazania miejsca zamieszkania albo siedziby tego podmiotu oraz adresu do korespondencji. Ponadto art. 7 ust. 2 ustawy przewiduje, że jeżeli petycja nie zawiera oznaczenia adresata lub wskazania jej przedmiotu, podmiot właściwy do jej rozpatrzenia wzywa wnoszącego petycję do uzupełnienia lub wyjaśnienia jej treści pod rygorem pozostawienia petycji bez rozpatrzenia. Dodatkowo zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy podmiot właściwy do rozpatrzenia petycji może pozostawić bez rozpatrzenia petycję złożoną w sprawie, która była przedmiotem petycji już rozpatrzonej przez ten podmiot, jeżeli w petycji nie powołano się na nowe fakty lub dowody nieznanne podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia petycji. W/w wyliczenie ma charakter zamknięty, a to oznacza, że żadne inne okoliczności nie mogą uzasadniać pozostawienia petycji bez rozpatrzenia. Analiza uchwały Rady Miasta Helu, jak i treści samej petycji wskazuje, że w przedmiotowej sprawie nie zaistniała żadna z przedstawionych wyżej okoliczności uzasadniających pozostawienie petycji bez rozpatrzenia, zaś z treści petycji wynika, że rada uznała się za niewłaściwą do jej rozpatrzenia. W ocenie organu nadzoru Rada Miasta Helu w sposób nieuprawniony pozostawiła petycję bez rozpatrzenia, zamiast przesłać ją niezwłocznie do podmiotu właściwego do rozpatrzenia petycji, czym w sposób istotny naruszyła art. 6 ust. 1 ustawy o petycjach w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Wobec powyższego, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIII/76/25 Rady Miasta Helu z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie pozostawienia bez rozpatrzenia petycji dotyczącej wyrażenia

sprzeciwu wobec projektów ustaw godzących w niezależność sądów powszechnych jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz

/dokument podpisany elektronicznie/